

Vergaderjaar 2024–2025

32 761

Verwerking en bescherming persoonsgegevens

Nr. 313

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 4 februari 2025

Op 3 december 2024 heeft uw Kamer een motie aangenomen over het verwijderen van persoonsgegevens van minderjarigen, ingediend door het lid Ceder (ChristenUnie) tijdens het Wetgevingsoverleg van 11 november 2024 (Kamerstuk 36 600 VII, nr. 118)¹. Met deze brief reageer ik op deze motie.

De motie verzoekt de regering om te verkennen op welke manier het recht op gegevensverwijdering zo toegankelijk mogelijk kan worden gemaakt, bijvoorbeeld door standaard elke 18-jarige het aanbod te geven om alle gegevens te verwijderen zodat ze met een schone lei kunnen beginnen.

Net als uw Kamer zie ik het belang dat het recht van betrokkenen om gegevens te laten verwijderen toegankelijk en effectief moet zijn. Dit geldt in het bijzonder wanneer het minderjarigen betreft. De Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) biedt hiervoor een effectief kader, waarbij de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) handvatten geeft voor de praktijk.

Wettelijk kader AVG

De AVG beoogt de controle van betrokkenen over hun persoonsgegevens te vergroten. Ook het recht op gegevenswissing, dat ook wel het recht op vergetelheid wordt genoemd, is bedoeld om aan dat doel uitdrukking te geven. Het recht op gegevenswissing is neergelegd in artikel 17 van de AVG.

Overweging 65 bij de AVG benadrukt dat het recht op gegevenswissing met name relevant is wanneer de betrokkene toestemming heeft gegeven als kind, toen hij zich nog niet volledig bewust was van de verwerkingsrisico's, en hij dergelijke persoonsgegevens later wil verwijderen, met name

¹ Kamerstukken II, 2024–2025, 36 600 VII, nr. 60

van het internet. De betrokkene dient dat recht te kunnen uitoefenen niettegenstaande het feit dat hij geen kind meer is, aldus overweging 65².

Artikel 17, eerste lid onder f AVG geeft aan deze gedachte verder vorm en is in het bijzonder bedoeld voor diensten die via internet aan kinderen worden aangeboden; voor zover daarbij gegevens van minderjarigen zijn verzameld, kan de betrokkene verlangen dat deze gegevens worden gewist, ook als hij of zij inmiddels meerderjarig is.

Zoals met de motie wordt nagestreefd, geldt dus al het recht op gegevenswissing als gegevens van kinderen worden verwerkt door diensten van de informatiemaatschappij, en kunnen ook volwassenen gebruik maken van dat recht met betrekking tot gegevens die in dat kader tijdens hun minderjarigheid zijn verworven.

Het recht op gegevenswissing is daarbij geen absoluut recht. Artikel 17 AVG noemt in onderdeel a-f de gevallen waarin het recht op wissing van persoonsgegevens kan worden ingeroepen en bepaalt in het derde lid wanneer dit recht *geen* toepassing heeft.³ De mogelijkheid waartoe in de motie wordt opgeroepen om elke 18-jarige álle gegevens te kunnen laten verwijderen, zou met het normenkader van de AVG niet verenigbaar zijn.

Dat de uitoefening van het recht op gegevenswissing zo toegankelijk mogelijk moet zijn, is ook mijn opvatting. Dit geldt voor alle rechten die onder de AVG aan de burger toekomen. Het kabinet onderschrijft daarnaast het belang van het beschermen van kinderrechten in de digitale wereld⁴.

Recht op gegevensverwijdering in Nederland

De AP geeft op haar website duidelijke informatie en handvatten ten aanzien van verzoeken om gegevensverwijdering⁵. Zo wordt onder meer beschreven wanneer het verwijderen van gegevens wel en niet mogelijk is en hoe organisaties moeten omgaan met een verzoek om verwijdering. Daarnaast is op de website van de AP een voorbeeldbrief voor het doen van een verzoek tot het verwijderen persoonsgegevens te vinden.

De AVG biedt dan ook een evenwichtig juridisch kader met betrekking tot het verwijderen van persoonsgegevens, waaronder een specifieke regeling ten aanzien van minderjarigen en hun positie binnen de informatiemaatschappij.

² Van belang is daarnaast overweging 38 bij de AVG: *Kinderen hebben met betrekking tot hun persoonsgegevens recht op specifieke bescherming, aangezien zij zich allicht minder bewust zijn van de betrokken risico's, gevolgen en waarborgen en van hun rechten in verband met de verwerking van persoonsgegevens. Die specifieke bescherming moet met name gelden voor het gebruik van persoonsgegevens van kinderen voor marketingdoeleinden of voor het opstellen van persoonlijkheids- of gebruikersprofielen en het verzamelen van persoonsgegevens over kinderen bij het gebruik van rechtstreeks aan kinderen verstrekte diensten.*

³ Het kan bijvoorbeeld rechtmatig zijn persoonsgegevens langer te bewaren wanneer dat noodzakelijk is voor de uitoefening van het recht op vrijheid van meningsuiting en van informatie, voor de nakoming van een wettelijke verplichting, voor de uitvoering van een taak in het algemeen belang of in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend, om redenen van algemeen belang op het vlak van volksgezondheid, met het oog op archivering in het algemeen belang, wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden of voor de vaststelling, uitoefening of onderbouwing van een rechtsoverweging.

⁴ Brief van de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties d.d. 13 december 2024, Kamerstukken II, 2024–2025, 26 643, nr. 1258

⁵ <https://www.autoriteitpersoonsgegevens.nl/themas/basis-avg/privacyrechten-avg/recht-op-gegevens-verwijderen>

De AP maakt met de voorlichting op haar website bovendien een laagdrempelige en toegankelijke uitoefening van het desbetreffende recht mogelijk. Ik meen dat hiermee voldoende tegemoet wordt gekomen aan de gedachte die aan de motie ten grondslag ligt.

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,
T.H.D. Struycken